

3die Medlem for 5te Kreds (Ogenhøll) saaledes, at der vistnok vil komme Begjæring eller kunne skaffes Anmeldelser; men derimod er det min Overbevisning, at de effektivt ikke ville kunne komme til Udførelse med et saa stort Beløb, som er sat som Minimum her i Lovudkastet, og jeg vilde anse det for meget beklageligt, dersom man gav Tilladelse til en saadan særegen Kreditforenings Oprettelse, naar det Beløb, man har opstillet, ikke er effektivt; thi jo mindre en saadan Kreditforening er, desto farligere vil det solidariske Ansvar for de enkelte Lodtagere være. Jeg vilde blot endnu kun gjøre den lille Bemærkning, at jeg naturligvis er uhyre villig til at gaa med til Alt, hvad der kan lette Optagelsen af disse smaa Laan; men jeg skal oplyse, at man allerede i den fynnste Kreditforening letter det for den Slags Folk paa den Maade, som er omtalt af det ærede 3die Medlem for 5te Kreds. De anmeldte blot, at de ville have et Laan, og saa besværges det paa den Maade — for at faae Omkostningerne ved Taxationsforretningerne nedsatte saa meget som muligt — at de selv hente Taxationsmændene, og paa den Maade bestræber man sig i Virkeligheden for at gjøre det saa billigt for dem som muligt. Jeg skal altsaa gjerne være med til at gjøre Alt, hvad der kan gjøres i Retning af Lettelsen; men jeg maa da ogsaa ligesom et andet æret Medlem ønske, at der, naar der gjøres Noget for Landarbejderne, ogsaa gjøres Noget for Kjøbstadsgrundeierne; thi det er vist og sandt, at har det været besværligt for de Første at faae Laan, saa har det ogsaa været det for de Sidste, og det ikke blot for de smaa af dem, men for dem Alle. Jeg tror til Slutning at kunne sige, at Villien i Landstinget er god med Hensyn til at fremme Sagen, og jeg haaber ligesom andre ærede Medlemmer, at der skal komme noget Godt ud af dette Lovforslag.

S. Pedersen: Naar den sidste ærede Taler mente, at det Antal Laantagere, han nævnte, ikke vidnede om, at Trangen var saa stor, vil jeg kun minde om Bestemmelsen i den jydske Kreditforenings Statuter, at den ikke udlaaner under 1,200 Kr.; det maa være tilstrækkeligt til at afholde en hel Del af de Folk, der komme ind under denne Lov, fra at begjære Laan, idet de vide, at de ere affaarne fra at faae dem. Det forekommer mig, at Foreningen, som trods de Besværigheder, idet har voldt, og

det Lyk, der har været, dog have beholdt der Slags Bestemmelser, just ikke have lagt særlig Lyft for Dagen til at komme de fremsatte Ønsker imøde. Hvad det ærede Medlem og Andre have udtalt om Sparekasser og Kreditforeninger paa Verne har glædet mig. Det er en Bekræftelse paa den Forestilling, jeg har havt om den almindelige Velstand paa Verne, saa at der der er færre, der trænge til Laan; men det kan ikke være tilstrækkeligt til at berolige os fra en anden Provinds, der af Naturen er mindre helbig stillet.

C. Møller: Jeg vil kun tillade mig at oplyse en Misforstaaelse, som jeg tror er tilstede. Hvis jeg ikke hørte feil, gif den høitæredede Minister ud fra, at Meningen med at henvise til de nuværende Kreditforeninger er, at man under disse Kreditforeninger vilde oprette en særlig Afdeling; men det er idetmindste aldrig faldet mig ind at mene det. Jeg tror at kunne sige endogsaa med fuldkommen Bestemthed, at naar de Hovedaarssager falde bort, hvorfor man har anset det for nødvendigt at fastholde et Minimum, under hvilket man ikke maatte gaa med Hensyn til Laanenes Størrelse, navnlig den ulige kostbarere Realisation, vil Østifternes Kreditforening gaa ind paa at forlange hos Ministeriet Approbation paa at turde nedsætte Minimum til 400 Kr., saa jeg tror, man er fuldt ude over den berørte Vanstæthed. Naar et æret Medlem mente, at det vilde være nødvendigt for de nye Kreditforeninger at føre særligt Tilfyn med Panterne paa Grund af disses Bestæffenhed, bestyrker det den Opfattelse, jeg udtalte før. Et saadant Tilfyn paa et udstrakt Læren vil blive overordentlig kostbart for disse nye Foreninger, hvorimod det ikke er forholdsvis kostbart for de bestaaende Foreninger. Disse ere jo nemlig engang indrettede paa at foretage Efterfyn, saa det vil ikke paaføre de smaa Laansøgere nogen synderlig Udgift. Man kunde maasse sige, at man jo kunde gaa ind paa, at Staten skulde betale disse særlige, store Beføstninger, som vilde være forbundne med dette Efterfyn, men naar man kan undgaa en saadan Beføstnings Udredelse, saa ser jeg ikke, hvorfor man skulde tilraade at gaa ind derpaa.

Indenrigsministeren (Skeel): Inden Forhandlingen afsluttes, vil jeg gjerne berøre et Punkt, som jeg glemte sidst da jeg havde Ordet. Jeg maa nemlig overfor den ærede 3die Lands-